

สมศ. เตรียม "อัปสกิล" ผู้ประเมินภายนอก สร้างพลังหนุนให้สถานศึกษามุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างแท้จริง

นำเสนอเมื่อ : 26 พ.ค. 2568

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ประกาศความพร้อมก้าวสู่ยุคใหม่ของการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้ประเมินภายนอก ให้มีสมรรถนะที่ทันสมัย ผ่านกระบวนการ “รีสกิล” และ “อัปสกิล” อย่างเข้มข้น เพื่อเสริมบทบาทสำคัญ ในการเป็น “ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ” ที่สมดุลและมีพลัง พร้อมรวมขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง

ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์ ผู้อำนวยการ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เปิดเผยว่า ผู้ประเมินภายนอกของ สมศ. นับเป็น “กุญแจแห่งความสำเร็จ” ของกระบวนการประกันคุณภาพภายนอก (EQA) ที่ไม่เพียงสะท้อนสถานะคุณภาพของสถานศึกษาโดยตรงไปตรงมา แต่ยังต้องสามารถจุดประกายและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

ทิศทางการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สมศ. มุ่งเน้น 2 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

1) การสร้างทักษะขึ้นมาใหม่ที่เป็นต่อการทำงาน (Reskill)
ด้วยการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นใหม่ เช่น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยในขั้นตอนการประเมินคุณภาพ ทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การสรุปผลการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และทักษะการประเมินคุณภาพภายนอกแบบเสริมพลัง (Empowerment Evaluation) คือการที่ผู้ประเมินภายนอกต้องส่งเสริม และให้คำปรึกษากับสถานศึกษาในการนำผลการประกันคุณภาพภายนอกไปปรับใช้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงในยุคที่เต็มไปด้วยความผันผวนได้อย่างเหมาะสม

2) การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะที่มี (Upskill)
ด้วยการเสริมทักษะเดิมของผู้ประเมินภายนอกให้เชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น เช่น ทักษะการวัดผลที่แม่นยำ มีความเที่ยงตรง (Validity) ที่ประกอบด้วย ความเที่ยงตรงของเนื้อหา สามารถวัดเนื้อหาที่ต้องการวัดได้ครบถ้วน ตามจุดประสงค์ ความเที่ยงตรงของโครงสร้าง หมายถึงสามารถวัดพฤติกรรมและสมรรถภาพด้านต่างๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ความเที่ยงตรงเชิงเหตุผลสัมพันธ์ เป็นการตรวจสอบ สรุปอ้างอิงสมรรถนะการดำเนินงานว่าได้ผลสอดคล้องกับการดำเนินงานเพียงใด ควบคู่ไปกับความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึงความคงเส้นคงวาของผลการประกันคุณภาพภายนอก ที่สามารถเชื่อถือได้ในระดับสูงจนสามารถรับประกันได้ว่า หากมีการประกันคุณภาพภายนอกซ้ำอีกครั้งก็จะได้ผลใกล้เคียงและสอดคล้องกับผลการประกันคุณภาพภายนอกเดิม

“
วันนี้หลายประเทศทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญกับการคิดขั้นสูงและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในประเทศของตน ดังนั้น สมศ. ต้องทำหน้าที่มากกว่าการประเมินเพื่อรับรอง แต่ต้องเป็น “พลังหนุน”

ให้สถานศึกษามุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างแท้จริง ผู้ประเมินภายนอกจึงต้องมีทักษะที่หลากหลาย
เป็นทั้งนักวิเคราะห์

และผู้นำเสนอแนวทางพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละประเภท
และบริบทของสถานศึกษา ด้วยบทบาทของผู้ประเมินภายนอกในการเป็น

“ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ” ที่สมดุลและมีพลัง
เพื่อรวมขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง

พร้อมกันนี้ สมศ. มีแผนจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้ประเมินภายนอกทั่วประเทศ
รวมกับการอบรมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาค เพื่อสร้าง "ชุมชนแห่งการเรียนรู้"
สำหรับผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล
ศาสตราจารย์ ดร.องอาจ กลาว